

3.6. TELEVIZNÍ PŘIJÍMAČE — SUPERHETERODYNY SE SDRUŽENÝM KANÁLOVÝM VOLÍČEM

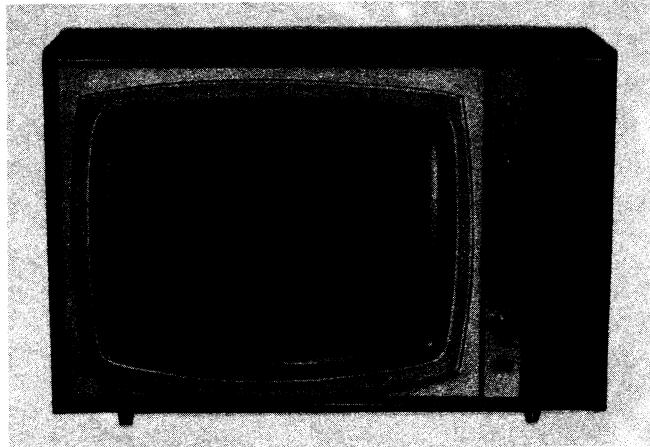
3.601. Televizní přijímače 4134U „ORAVA 134“, 4230U „ORAVA 230“, 4239U a 4239U-a „ORAVA 239“

Výrobce: TESLA ORAVA, n. p.

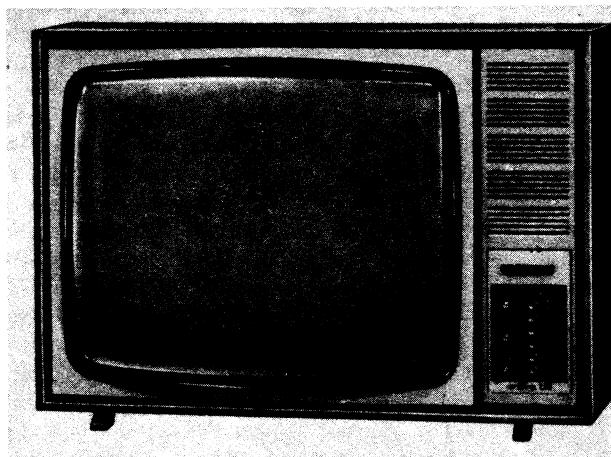
Zapojení: (viz přílohy IX a X)

Pětipásmové televizní přijímače — superheterodyn s plynulým laděním v rozsahu všech televizních pásem (s výjimkou typu 4134U) s tlačítkovou volbou šesti televizních kanálů, pro příjem signálů podle československé normy (u typů 4230U a 4239U-a zvukový doprovod i podle normy CCIR), s mezinosným způsobem odběru signálu zvukového doprovodu, využívající 11 elektronek, 7 tranzistorů a 12 diod, k napájení ze střídavé sítě.

Obrazová část: Vstup pro čtvrté a páté televizní pásmo — symetrikační a přizpůsobovací člen — indukční vazba s prvním vf obvodem — vstup pro první až třetí televizní pásmo buď přímo, nebo přes útlumový článek — symetrikační antenní transformátor — přepínač televizních pásem — indukční (autotransformátorová) vazba se vstupním vf obvodem pro první až třetí televizní pásmo — první, změnou kapacity laděný vf obvod, vytvořený pro čtvrté a páté televizní pásmo čtvrtvlnnou technikou — indukční vazba s emitorovým obvodem vstupního tranzistoru — vstupní tranzistor jako řízený vf zesilovač v zapojení se společnou bází se zpětnovazební neutralizační smyčkou — dvouobvodová vf pásmová propust s proudovou indukční vazbou a odporovým tlumením v prvním až třetím televizním pásmu (s obvody vytvořenými čtvrtvlnnou technikou a vazbou elektrickým polem na čtvrtém a pátém televizním pásmu), laděná v souběhu se vstupním obvodem dalšími dvěma sekciemi ladícího kondenzátoru — indukční vazba druhého obvodu pásmové propusti a řídicího obvodu oscilátoru s obvodem emitoru dalšího tranzistoru — druhý tranzistor jako směšovač s cizími buzeními — třetí tranzistor jako oscilátor řízený čtvrtým, změnou kapacity laděným obvodem v kolektorovém obvodu s kapacitní zpětnou vazbou řídicího obvodu s obvodem emitoru na prvním a třetím televizním pásmu a smyčkou na čtvrtém a pátém televizním pásmu — dvouobvodová mf pásmová propust s primárním obvodem tvaru II, s filtrem k potlačení oscilátorového kmitočtu a odladovačem kmitočtu zvukového doprovodu, vázaná indukcí — pentoda jako řízený mf zesilovač stabilizovaný zápornou zpětnou vazbou — druhá dvouobvodová mf pásmová propust, mírně nadkritický vázaná odporově kompenzovanými odladovači nosných kmitočtů sousedních kanálů — druhá pentoda jako mf zesilovač — třetí nesouměrně tlumená mf pásmová propust s mírně podkritickou indukční vazbou — třetí

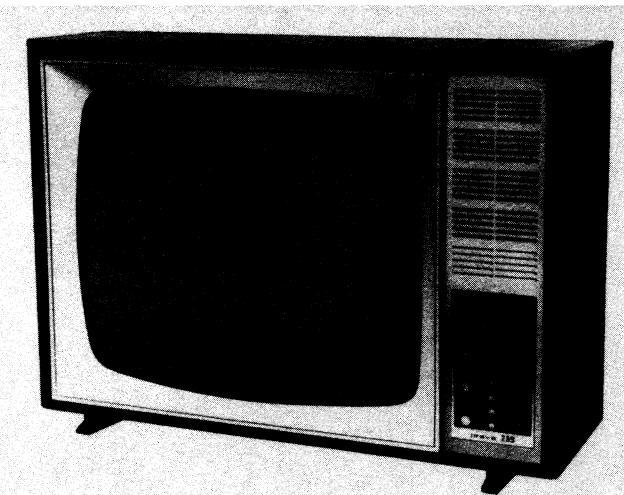

Televizní přijímač 4134U „ORAVA 134“, výroba 1970 až 1971

Televizní přijímač 4230U „ORAVA 230“, výroba 1971 až 1972

pentoda jako mf zesilovač — čtvrtá nesouměrně tlumená mf pásmová propust se silně nadkritickou indukční vazbou — demodulace obrazového signálu a získání mezinosného kmitočtu germaniovou diodou — filtr k potlačení vyšších složek demodulovaného signálu — sériová kompenzace kmitočtového rozsahu detektoru — pentodová část pentody-triody jako zesilovač obrazového signálu s částečnou katodovou kompenzací vyšších kmitočtů — obvod sériově paralelní kompenzace vysokých kmitočtů obrazového signálu — kmitočtově nezávislá regulace kontrastu v můstkovém zapojení — obvod LC k potlačení mezinosného kmitočtu — galvanická vazba přes člen RL s katodou obrazovky — triodová část pentody-triody jako klíčovaný člen automatického řízení citlivosti — tranzistor k zesílení řídicího napětí automatického vyrovnávání citlivosti pro vstupní tranzistor vf části — germaniová dioda

Televizní přijímač 4239U „ORAVA 239“, výroba 1971 až 1972

jako zpožďovací člen automatického řízení citlivosti pro vstupní tranzistor vf části.

Zvuková část: První obvod nalaďený na mezinosný kmitočet 6,5 MHz, kapacitou vázaný s obvodem demodulátoru obrazového signálu — přizpůsobení a indukční vazba s obvodem báze prvního tranzistoru, pracujícího jako zesilovač mezinosného kmitočtu — (u typů 4230U a 4239U-a — obvod nalaďený na mezinosný kmitočet 5,5 MHz s tlumicí diodou, vázaný kapacitou s anodovým obvodem obrazového zesilovače — tranzistor v zapojení se společným emitorem je ko kmitající směšovač řízený obvodem nalaďeným na kmitočet 12 MHz s indukční zpětnou vazbou — další obvod nalaďený na mezinosný kmitočet 6,5 MHz, kapacitou vázaný s kolektorovým obvodem prvního stupně zesilovače mezinosného kmitočtu) — druhý nalaďený obvod zesilovače mezinosného kmitočtu s tlumicím obvodem k omezování amplitudy přiváděných signálů, využívající germaniové diody — přizpůsobení a vazba s obvodem báze dalšího tranzistoru kapacitním děličem — tranzistor v zapojení se společným emitorem jako další stupeň zesilovače mezinosného kmitočtu — třetí a čtvrtý nalaďený obvod zesilovače mezinosného kmitočtu, tvořící indukci vázanou pásmovou propust, spojenou s poměrovým detektorem osazeným dvěma germaniovými diodami s neutralizační kapacitou posledního stupně zesilovače mezinosného kmitočtu a korekčním členem k nařízení největšího potlačení amplitudové modulace — člen k potlačení vyšších kmitočtů demodulovaného signálu — transformátorově vázaný diodový výstup — plynule ředitelná tónová clona (u typů 4230U a 4239U dvoustupňová tónová clona ovládaná tlačítkem) — regulátor hlasitosti — triodová část pentody-triody jako nf předzesilovač — odporová vazba s pentodovou částí pentody-triody pracující jako výkonový nf zesilovač — výstupní, přizpůsobovací transformátor — kmitočtově závislá nf záporná zpětná vazba z primárního obvodu výstupního transformátoru do katodového obvodu nf předzesilovače — reproduktor.

Rozkladová část: Protiporuchový člen RC — heptodová část heptody-triody jako oddělovač a částečný omezovač synchronizačních impulsů s klíčováním poruch — triodová část heptody-triody jako zesilovač, obracec fáze a oboustranný omezovač synchronizačních impulsů — dvojitý integrační člen s miniaturním seleno-

vým usměrňovačem k integraci snímkových synchronizačních impulsů — triodová část pentody-triody jako transformátorově vázaný blokovací oscilátor, tvořící budící stupeň snímkového rozkladového generátoru, řízený synchronizačními impulsy — řízení kmitočtu a amplitudy budicího napětí snímkového rozkladového generátoru — stabilizační obvod s napěťově závislým rezistorem — odporová vazba s pentodovou částí pentody-triody, která tvoří koncový stupeň snímkového rozkladového generátoru — kmitočtově závislá záporná zpětná vazba s členy k řízení svislé linearity — přizpůsobovací transformátor — cívky pro svislé vychylování s obvodem tepelné kompenzace — potlačení zpětných běhu snímkového rozkladového generátoru, využívající v tvarování zatemňovacích impulsů germaniovou diodou a integrační člen.

Oddělovač synchronizačních impulsů — derivační člen RC rádkových synchronizačních impulsů — souměrný, kmitočtově fázový porovnávací obvod jako zdroj řídicího synchronizačního napětí, využívající dva miniaturní selenové usměrňovače — pentodová část pentody-triody jako sinusový oscilátor a tvarovací obvod — triodová část pentody-triody jako reaktanční člen, tvořící paralelní kapacitu obvodu LC oscilátoru, proměnnou v závislosti na řídicím synchronizačním napětí — základní nastavení kmitočtu budicího stupně rádkového generátoru — pentoda jako koncový stupeň rádkového rozkladového generátoru — přizpůsobovací a zvyšovací transformátor — řízení vodorovné linearity obrazu — cívky pro vodorovné vychylování — vysoké napětí pro zrychlovací anodu obrazovky, usměrněné přímo žhavenou vakuovou diodou — účinnostní dioda — plynulé řízení jasu a třístupňové zaostření paprsku obrazovky.

Síťový zdroj: Síťový filtr LC — jednocestné usměrnění síťového napětí křemíkovými usměrňovači — stabilizace stejnosměrného napětí pro tranzistory stabilizační diodou — sériové žhavení elektronek s ochranným termistorem v obvodu — vyhlazení usměrněného napětí filtry RC — jištění tavnou pojistikou v síťovém přívodu a třemi tepelnými pojistikami v jednotlivých větvích usměrněného napětí napáječe — tlačítkové zapínání a vypínání síťového napětí a u typů 4230U, 4239U, 4239U-a tlačítková volba televizních kanálů — plošné spoje.

Hlavní technické údaje:

Vstupy: souměrné, impedance vstupů 300Ω (vstup pro první i třetí televizní pásmo také přes útlumový článek 20 dB)

Rozsah: 12 kanálů v prvním, druhém a třetím televizním pásmu (tj. plynulé ladění v rozsazích 48,5 až 66 MHz, 76 až 100 MHz a 174 až 230 MHz) a 48 kanálů ve čtvrtém a pátém televizním pásmu (tj. plynulé ladění v rozsahu 470 až 860 MHz). U typů 4230U a 4239U lze 6 zvolených televizních kanálů předladit a volit tlačítka.

Mezifrekvence: 38 MHz; 31,5 MHz; mezinosný kmitočet 6,5 MHz (u typů 4230U a 4239U-a i 5,5 MHz)

Průměrná citlivost: pro kanály prvního, druhého a třetího televizního pásmá lepší než $40 \mu V$, pro kanály čtvrtého a pátého televizního pásmá lepší než $80 \mu V$

Šířka přenášeného pásmá: 5 MHz (potlačení nosného kmitočtu zvuku nejméně —18 dB, nosných kmitočtů sousedních kanálů nejméně —36 dB)

Rozměr obrazu: 4134U — 308×394 mm; 4230U — 375×481 mm; 4239U — 385×489 mm (obrazovky antiimplozní, bez ochranného skla)

Rozklad obrazu: snímkový — blokovacím oscilátorem, synchronizace přímá; rádkový — sinusovým oscilátorem, synchronizace nepřímá, reaktační elektronkou řízenou napětím z knutočtové fázového porovnávacího obvodu (synchronizační rozsah nejméně ± 800 Hz)

Vychylování: elektromagnetické, cívками s malou impedancí, vychylovací úhel 110° , ostření elektrostatické

Výstupní výkon zvukové části: 2,2 W

Reprodukтор: oválný, rozměry 100×160 mm, impedance kmitací cívky 4Ω

Napájení: střídavým proudem 50 Hz s napětím 220 V $\pm 10\%$

Příkon: asi 160 W

Sladování: Pozor, šasi přístroje je spojeno přímo s napájecí sítí; při sladování napájet přes oddělovací transformátor! Přijimač je nutné zapnout na síť alespoň 20 minut před začátkem sladování, aby byl tepelně ustálen.

Obrazový díl:

Kanálový volič: (KTJ 92-T, KTJ 92-S)

Mechanická kontrola — přesvědčte se, jsou-li správně seřízeny dorazy čtyřnásobného ledicího kondenzátoru. Dorazy mají být nastaveny tak, aby při nastaveném kondenzátoru na nejmenší kapacitu byly okraje rotorových a statorových segmentů pod hřídelí v jedné rovině. Při kondenzátoru nastaveném na největší kapacitu mají být okraje segmentů nad hřídelí v jedné rovině. Dorazy lze seřídit po uvolnění šroubu pod ramenem stupnicového ukazovatele. Poloha ukazovatele na stupnici je pouze informativní.

Kontrola funkce — kontrolujte stejnosměrný režim tranzistorů podle údajů uvedených ve schématu zapojení. Volič je napájen napětím +12 V a celkový odběr proudu je asi 9 mA (není-li v činnosti samočinné vyrovnavání citlivosti). Při funkci automatického řízení citlivosti kolísá odběr tranzistoru T1 v rozmezí 2 až 8 mA.

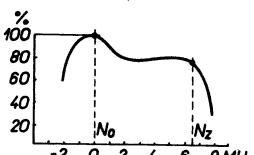
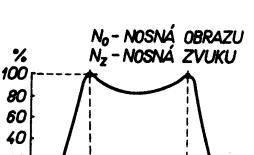
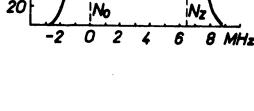
— oscilátor voliče kmitá, vykazuje-li miliampérmetr zapojený mezi vývod voliče F a zdroj změnu výchylky po přiblížení prstu k obvodu oscilátoru.

Doladování obvodů čtvrtého a pátého televizního pásmo: Na vstup pro čtvrté a páté televizní pásmo připojte přes symetrikační člen podle obrázku rozmitač 470 až 890 MHz (výstupní impedance 75Ω) se značkovačem a výstup voliče utlumte rezistorem s odporem $100 \Omega/0,1$ W, zapojeným souběžně ke kondenzátoru C38. Na výstup voliče připojte přes vf detekční sondu s paralelně připojeným kondenzátem 56 až 68 pF (podle délky spojovacího kabelu) osciloskop*) a paralelně k vf detekční sondě zapojte přes kondenzátor 4,7 pF vf generátor, nastavený na mf kmitočet nosného obrazu (38 MHz), s výstupním napětím asi 50 mV. (Zapojení přístrojů je na obr.)

Kanálový volič přepněte (zatlačením a natočením některého z tlačitek, u typu 4134U knoflíkem většího průměru) na čtvrté a páté televizní pásmo.

Uvedenými prvky vf obvodů nastavujeme tvar křivky zobrazené na osciloskopu tak, aby odpovídala obrázku. Prvky oscilátorového obvodu nastavujeme splynutí značek nosného kmitočtu obrazu vstupního signálu a značky (38 MHz) vzniklé zázněji výstupního signálu kanálového voliče a signálu vf generátoru.

*) Pro doladění voliče v přijimači je možné využít mf část a detektor přístroje jako vf sondy. Osciloskop zapojime v tom případě přes člen RC za obrazový detektor (měřicí bod MB5) jako při sladování mf části přístroje. Tlumení výstupu voliče pak odpadá.

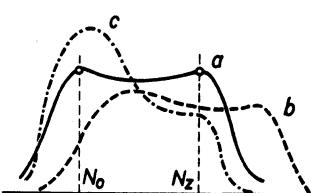
P	Rozmitač — zdvih 30 MHz		Kanálový volič				Osciloskop
	Střed rozmitaného pásma	Úroveň	Nastavení C22, C27, C30, C34	Pomocná nastavení	Úkon	Sladovací prvek	Kmitočtový průběh
1	860 MHz horní konec pásma		na nejmenší kapacitu	C21, C26, C29 ve střední poloze	zašroubováním (z polohy s nejmenší kapacitou) nastavit značky nosné obrazu a zvuku na vrcholy křivky	C33	
2					kontrolovat průběh, popř. upravit tvar příhýbání spodních jazýčků lamel rotoru	C22, C27, C30, C34	
3	470 MHz dolní konec pásma	asi 5 mV, výšku obrazu na osciloskopu nastavit úrovni výstupního napětí na 5 cm	na největší kapacitu	odejmout víčko kanálového voliče	nastavit největší amplitudu křivky při souhlasu značky nosné obrazu N ₀ se značkou 470 MHz (38 MHz)	L30	
4 6					kontrolovat průběh křivky a funkci oscilátoru*)	—	
5 7	postupně zvyšovat kmitočet rozmitaného pásma až do 860 MHz		postupně ladit na zavedený signál	—	střídavým doladováním nastavit největší amplitudu křivky při souměrném umístění značek na vrcholu a při zachování zobrazeného tvaru**)*)	C21, C26, C29	

*) V případě, že se křivka ztratí (vysadí oscilátor), je nutné znova přihnut vodič L30 a postup uvedený pod P1 až P4 opakovat. Vodič L30 má být rovnoběžný s přepážkou komůrky a vzdálený od přepážky 3 až 4 mm.

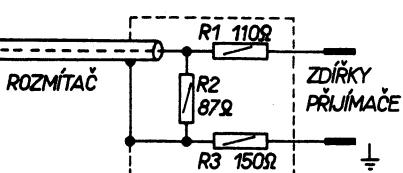
**) Současně zkонтrolujte, zda je vodič L24 rovnoběžný s indukčností tvořenou plošným spojem L21. Změnou polohy tohoto vodiče je možné kompenzovat nedostatečné zesílení vstupním tranzistorem. Nedosáhne-li se změnou polohy vodiče podstatného zesílení, je nutné vyměnit tranzistor T1.

Kontrola sladění: Dotkneme-li se šroubovákem statoru ladícího kondenzátoru C27 nebo C30 (při obou sladovacích kmitočtech), část křivky s nižšími kmitočty poklesne a křivka se posune směrem k nižším kmitočtům

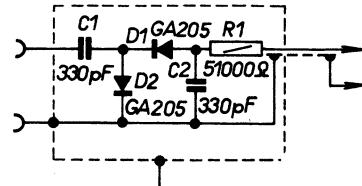
nebo naopak (viz obrázek, průběh b). Dotkneme-li se statoru kondenzátoru C22, poklesne jeden z vrcholů křivky a druhý stoupne nebo naopak (viz obrázek, průběh c). Správný průběh ukazuje křivka a obrázku.

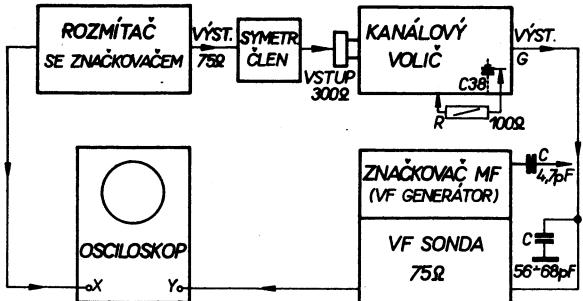
Kontrola průběhu charakteristiky pro IV. a V. televizní pásmo

Symetrizace člen

Vf detekční sonda
(stejnosměrně vodivá)

Zapojení přístrojů při ladění kanálového voliče

Doladování obvodů prvního až třetího televizního pásma:
Na vstup pro první až třetí televizní pásmo připojte
přes symetrikační člen (viz obrázek) rozmitáč 40 až
240 MHz (výstupní impedance 75 Ω) se značkovačem.

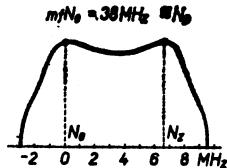
Osciloskop, detekční sonda a vf generátor zůstávají
zapojeny jako při sladování obvodů čtvrtého a pátého
televizního pásma. Kanálový volič přepínáme a obvody
doladujeme podle tabulky.

P	Rozmitáč		Kanálový volič				Osciloskop
	Střed rozmitaného pásma	Úroveň	Televizní kanál	Nastavení <i>C22, C27, C30, C34</i>	Úkon	Sladovací prvek	
1	3	229,75 MHz	asi 5 mV, výšku obrazu na osciloskopu nařídit úrovni výstup- ního napětí na 5 cm	III.	na nejmenší kapacitu	nastavit splynutí značek nosného obrazu N_0 a značky vstupního signálu; při tom musí být obě značky (N_0, N_z) na vrcholu křivky	<i>L12</i>
2	4	175,25 MHz			na největší kapacitu	kontrolovat tvar a umístění značek; případnou korekci lze provést přihýbáním smyčky <i>L10d</i> , mezní nesouhlas viz obr.	<i>L10a</i>
5	7	99,75 MHz		II.	na nejmenší kapacitu	nastavit splynutí značek nosného obrazu N_0 mf a značky vstupního signálu, kontrolovat tvar a rozmístění značek na vrcholech	<i>C5*</i>
6	8	77,25 MHz			na největší kapacitu	kontrolovat tvar křivky; pokud neodpovídá obr., lze upravit průběh přihýbáním smyčky	<i>L4a**</i>
9-11	11	67,75 MHz		I.	na nejmenší kapacitu	kontrolovat tvar křivky a umístění značek, značku vstupního signálu je možné posunout kondenzátorem <i>C4</i>	<i>C4</i>
10	12	49,75 MHz			na největší kapacitu	kontrolovat tvar křivky a umístění značek, tvar lze upravit změnou polohy vodiče (se zelenou izolací)	vodič mezi <i>C25</i> a <i>C9</i>
13	postupně měnit kmitočet v rozsahu pásm (67,75 až 49,75 MHz)				postupně přeládovat na zavedený signál	kontrolovat průběh křivky, při deformaci ji lze pro nastavenou polohu ladícího kondenzátoru kompenzovat nepatrným přihnutím rotorových lamel***)	<i>C22, C27, C30</i> mezní případy nesymetrie a nesouběhu

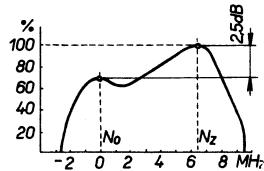
*) Kondenzátor je přístupný po odpájení zadního krytu.

**) Smyčka je přístupná po odpájení spodního krytu a vyklopení desky s plošnými spoji.

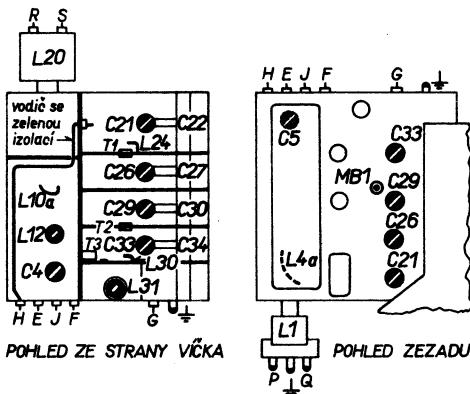
***) Bylo-li nutné upravit tvar křivky přihnutím lamel rotoru, je třeba znova zkонтrolovat průběh i na ostatních televizních pásmech, popř. volit kompromisní průběhy u jednotlivých kanálů.

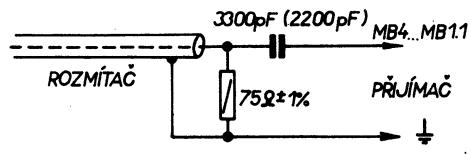
správný průběh

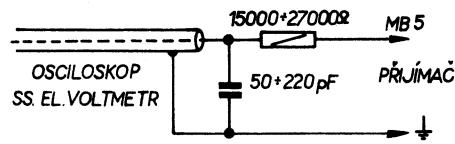
mezní případy nesymetrie a nesouběhu

Rozmístění nastavovacích prvků na kanálovém voliči

Člen RC pro připojení rozmitáče

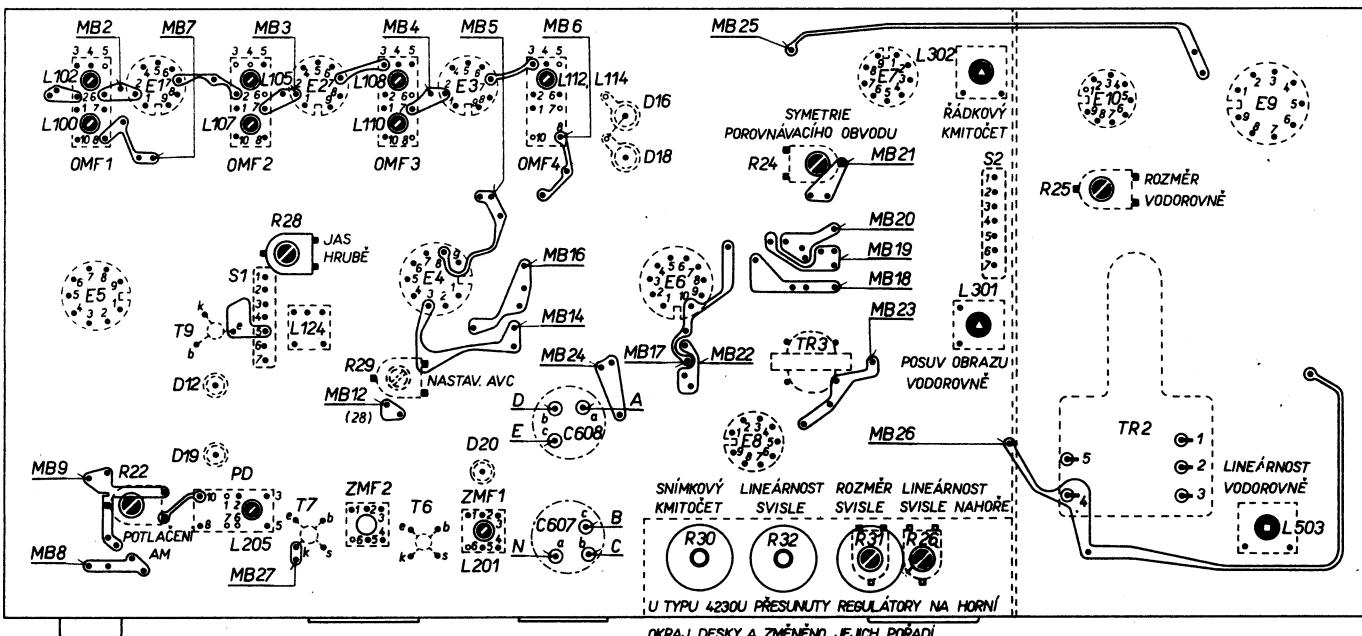

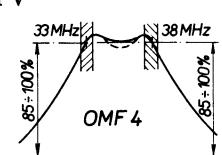
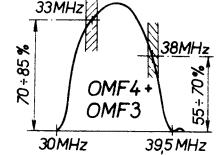
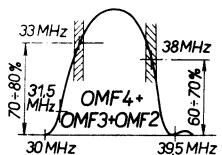
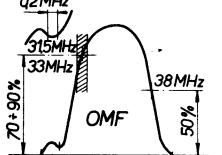
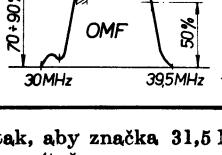
Člen RC pro výstupní indikátor

Sladování mf části:

RO — rozmítáč 29 až 42 MHz se značkovačem připojíme tak, jak je uvedeno v tabulce. Za obrazový detektor (měřicí bod MB5) připojíme přes člen RC (podle obrázku) osciloskop a stejnosměrný elektronkový

voltmetr s rozsahem 1,5 V. Kanálový volič sladovaného přijímače nastavíme do mezipolohy (přepínací lištu zatlačíme až na doraz a zajistíme ji v mezipoloze drátem vsunutým do otvoru v její horní části). Sladovacími prvky nastavujeme tvar křivky s největší amplitudou, popřípadě výchylku voltmetu uvedenou v tabulce.

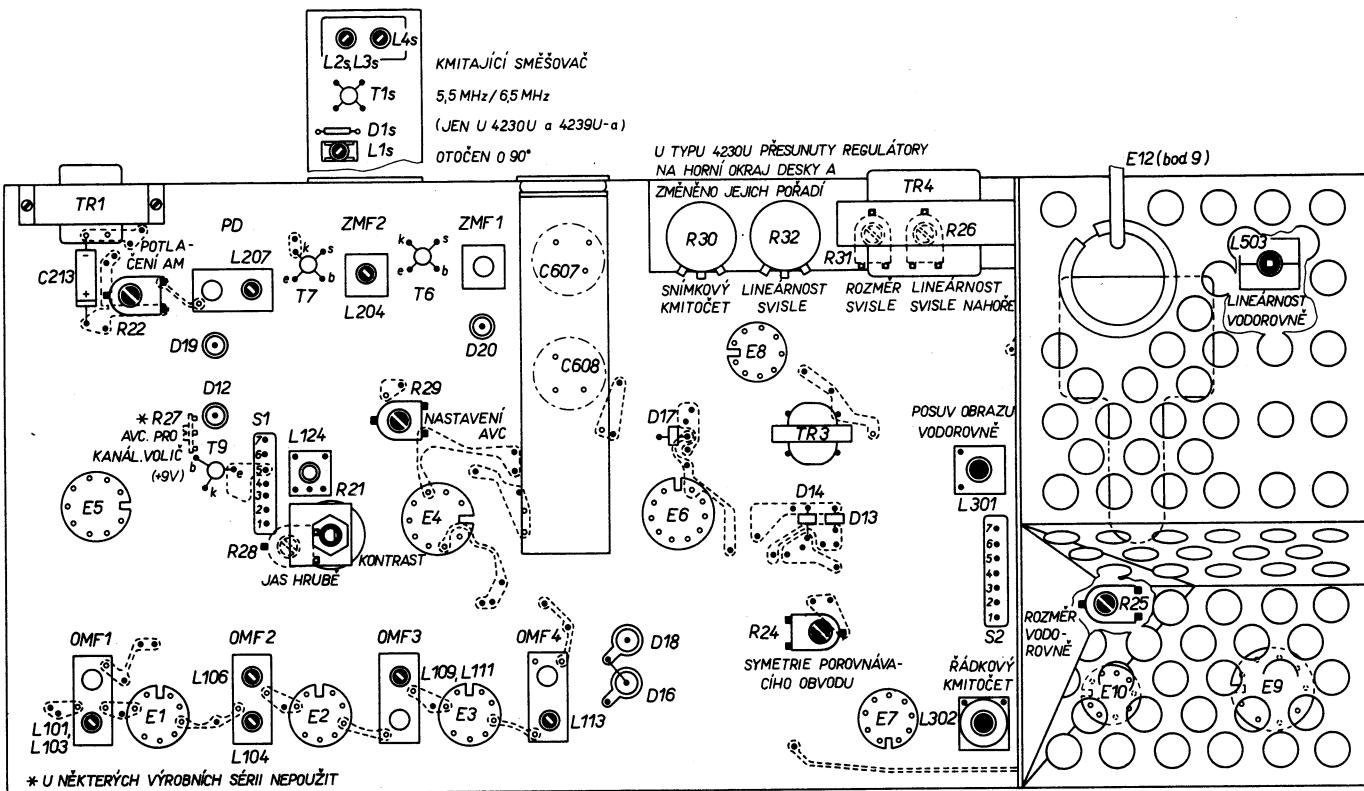
P		Vstupní signál		Sladovaný přijímač		Tvar křivky, popř. výchylka
		Připojení	Kmitočet	Pomocné zapojení	Sladovací prvek	
1	6	RO — přes člen <i>RC</i> podle obrázku na řídící mřížku elektronky E3 (měřicí bod MB4)	29 až 42 MHz	—	<i>L112 + L114</i> <i>L113</i>	1 V
2	7	RO — přes člen <i>RC</i> podle obrázku na řídící mřížku elektronky E2 (měřicí bod MB3)	29 až 42 MHz	—	<i>L108, L110,</i> <i>L109 + L111</i>	1 V
3	8	RO — přes člen <i>RC</i> podle obrázku na řídící mřížku elektronky E1 (měřicí bod MB2)	30 MHz	na měřicí bod MB7 zavedeme z vnějšího zdroje předpěti —4 až —6 V	<i>L105</i>	min. amplituda značky
4	9		39,5 MHz		<i>L107</i>	min. amplituda značky
5	10		29 až 42 MHz		<i>L104, L106</i>	1 V
11		ZV — přes kondenzátor 33 000 pF na měřicí bod MB1	30 MHz nemodul.	na měřicí bod MB7 zavedeme z vnějšího zdroje předpěti —4 až —6 V	<i>L105</i>	min.
12			39,5 MHz nemodul.		<i>L107</i>	min.
13		RO — přes člen <i>RC</i> podle obrázku na měřicí bod MB1	29 až 42 MHz		<i>L31, L102,</i> <i>L101 + L103</i>	1 V
14					<i>L100*)</i>	1 V

*) Nastavíme jádro odladovače zvuku na nejmenší amplitudu, asi 200 kHz výš od značky 31,5 MHz tak, aby značka 31,5 MHz byla ve střední části plošinky charakteristiky (viz detail obrázku) při desetinásobném výstupním napětí rozmítáče.

Nastavení pracovního bodu automatického vyrovnávání citlivosti: U přijímačů s nastavitelným předpětím pro vf díl nastavíme nejdříve potenciometrem R27 na vývodu E kanálového voliče napětí 8 až 9 V.

Nastavíme správný vodorovný rozměr obrazu po-

tenciometrem R25 „Nastavení pracovního bodu“ a kanálový volič nařídime tak, aby na stínítku obrazovky nebyl obraz. Potenciometrem R29 „Nastavení AVC“ nastavíme stejnospěrné napětí mezi katodou a mřížkou triody elektronky E4 (PCL84 vývody 1 a 3) 14 až 15 V.

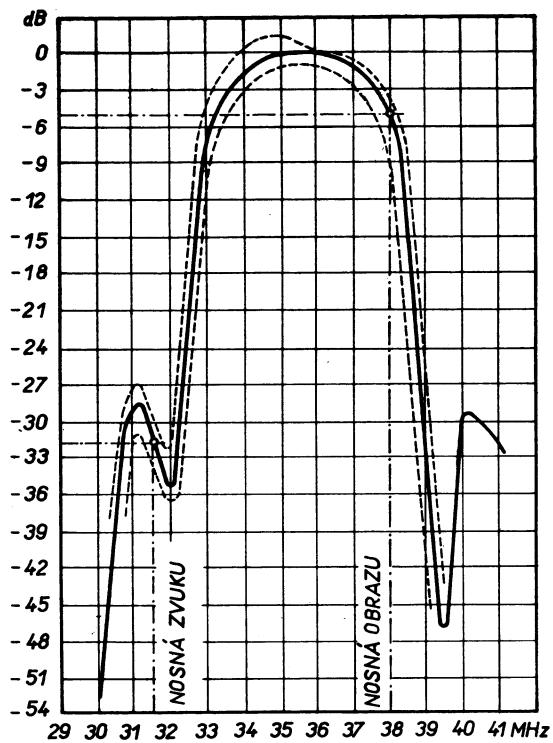
Sládovací prvky na desce a plošnými spoji (ze strany součástek)

Zvukový díl:

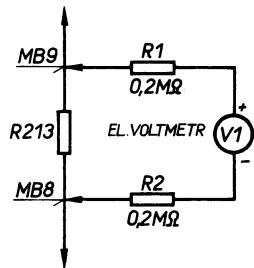
P	Zkušební vysílač		Sládovaný přijímač		Stejnosměrný elektronkový voltmetr	
	Připojení	Signál	Úkon	Sládovací prvek	Připojení	Výchylka
1 3		přesný nemodulovaný 6,5 MHz, s úrovní 10 mV	rozladit poměrový detektor vytvořením jádra cívky L207	L201	přes rezistory 0,2 MΩ paralelně k rezistoru R213 (+ na MB9 — na MB8) rozsah 10 V	max. (min. 5 V)
2 4				L204		
5 9		přesný nemodulovaný 6,5 MHz, s úrovní 50 mV		L205		
6 10				L207	mezi umělý střed rezistoru R213 a kostru*) (viz obrázek)	nul.
7 11	na měřicí bod MB8 přes kondenzátor s keramickým dielektrikem 33 000 pF	přesný nemodulovaný 6,5 MHz	výstupním napětím vysílače nastavit úroveň 5 V na výstupním voltmetu	—		4 až 5 V
8 12		přesný 6,5 MHz, modulovaný amplitudově 1 kHz, 30 %	nastavit minimální amplitudu modulace na osciloskopu	R22	mezi měřicí bod MB9 a kostru přijímače elektronkový voltmetr a osciloskop	min. amplituda
13 16		přesný nemodulovaný 5,5 MHz, s úrovní 50 mV	—	L2s + L3s	mezi umělý střed rezistoru R213 a kostru*) (viz obr.)	nul.
14 17		přesný nemodulovaný 5,5 MHz, s úrovní 10 mV	—	L1s	přes rezistory 0,2 MΩ paralelně k rezistoru R213 (+ na MB9 — na MB8, viz obr.)	max.
15 18				L4s		

* Střed rezistoru R213 vytvoříme zapojením dvou shodných rezistorů s odpory 200 kΩ, spojených v sérii, paralelně k rezistoru. Mezi střed rezistorů a šasi přijímače zapojíme elektronkový voltmetr (nejlépe s nulou uprostřed) rozsah 1,5 V.

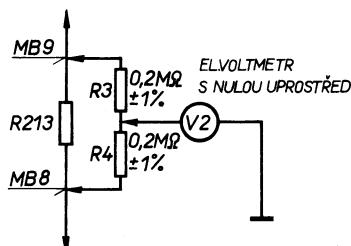
Poznámka: Postup uvedený pod P13 až P16 se uplatní jen u přijímačů vybavených kmitajícím směšovačem 5,5 MHz/6,5 MHz.

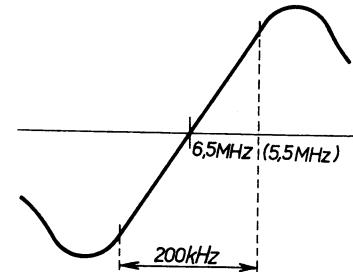
Kmitočtová charakteristika mf části

Připojení voltmetru
při sladování ZMF

Připojení voltmetru
při sladování PD

Charakteristika poměrového
detektoru

Řádková synchronizace, rozměr a lineárnost vodorovně:

P	Vysílač, signál, připojení	Úkon	Sladovaný přijímač			
			Spojeno nakrátko	Sladovací prvek	Nastavení	Obraz
1	televizní signál pro zařazený kanál na vstup přijímače (monoskop)	nastavení obvodu automatické řádkové synchronizace	MB21 s kostrou přijímače	L302	srovnat kmitočet oscilátoru s kmitočtem synchronizačních impulsů	labilní ve vodorovném směru
2			MB16 s kostrou přijímače	R24		labilní v obou směrech
3			—	—	odstranit zkrat	zasynchronizován
4		správné fázové umístění obrazu na rastru	—	L301	při postupném posunutí obrazu středícími kroužky střídavě na obě strany nastavit obraz tak, aby na obou stranách byla ořezána stejná část vodorovných klinů (vodorovný rozměr 2 až 5 pruhů)	
5		lineárnost a rozměr obrazu vodorovně	—	R42	katodový proud obrazovky na 100 μ A při R21 nastaveném na maximum	
6			—	R25	velikost zvýšeného napětí na 890 V při katodovém proudu obrazovky 100 μ A	
7			—	L503	lineární obraz ve vodorovném směru při zvětšeném rozměru	
8			—	R25	podle potřeby vodorovný rozměr tak, aby na obou stranách bylo vidět 5 černých pruhů*)	

*) Přitom musí být zvýšené napětí v rozmezí 890 ± 60 V a vysoké napětí v rozmezí $16,5 \pm 1,5$ kV při katodovém proudu obrazovky 100 μ A.

Kontrola řádkové synchronizace: Spojíme nakrátko měřicí bod MB21 s kostrou přijímače: Otáčením jádra cívky L302 rozladíme oscilátor tak, až se na obrazovce objeví 10 až 12 šíkmých pruhů. Po odstranění krátkého spojení se musí obraz zasynchronizovat. Pak při zkratovaném měřicím bodu MB21 otáčíme jádrem cívky L302 v opačném směru, až se opět na obrazovce objeví 10 až 12 šíkmých pruhů s opačným sklonem. Po odstranění krátkého spojení se musí obraz opět zasynchronizovat. Totéž musí nastat po vypnutí a opětovném zapnutí nebo po nové volbě kanálu přijímače.

Kontrola lineárnosti a rozměru obrazu: Při zvýšeném napětí 890 V a katodovém proudu obrazovky 100 μ A se ověří činnost koncového stupně takto:

Natáčením potenciometru R25 musí nastat změna zvýšeného napětí nejméně o ± 50 V a tomu odpovídající změna vodorovného rozměru ± 2 pruhů na každé straně obrazu (monoskopu).

Změna indukčnosti cívky L503 jádrem musí být taková, aby s dostatečnou rezervou dovolovala nastavení vodorovné lineárnosti na obě strany. Změna napájecího napětí v rozsahu $\pm 10\%$ může vyvolat změnu vodorovného rozměru obrazu maximálně $\pm 3\%$.

Kontrola snímkové synchronizace: Regulátorem R30 se musí obraz zasynchronizovat ve střední poloze regulátoru v rozmezí $\pm 45^\circ$. V pravé krajní poloze regulátoru se musí obraz pohybovat směrem dolů, v levé krajní poloze směrem nahoru.

Nastavení regulátoru R28 „Jas hrubě“: Kanálový volič přijímače přepneme na kanál bez televizního nebo jiného rušivého signálu. Regulátory jasu R42 a kontrastu R21 nastavíme na maximum. Pak potenciometrem R28 „Jas hrubě“ nastavíme katodový proud obrazovky na 400 μ A.

Změny v provedení: Televizní přijímače typů 4134U, 4230U, 4239U a 4239U-a se navzájem liší kromě vzhledu především použitými obrazovkami, kmitajícím směšovačem 5,5 MHz/6,5 MHz a kanálovými voliči (typ 4134U má kanálový volič KTJ 92-S, bez tlačítkové volby). Poněvadž jsou odvozeny od typu 4226U, promítají se do první výrobní série některé změny uvedené u základního typu (viz knihu Československé rozhlasové a televizní přijímače III (1964 až 1970) a zesilovače pod číslem 3.503).

Pro úplnost uvádíme k témtoto přístrojům dvě schémata (Přílohy IX a X); prvním je uvedeno zapojení prvních výrobních sérií, bez směšovače 5,5 MHz/6,5 MHz (4134U, 4139U), ve druhém zapojení přijímačů posledního provedení, s kmitajícím směšovačem 5,5 MHz/6,5 MHz (4230U, 4239U-a).

Pro jednotnost označení dílů ve schématech kanálových voličů KTJ 92-T a KTJ 92-S, používaných i v dalších televizních přijímačích, byly díly přečíslovány tak, že v některých případech nebude označení dílu souhlasit s čísly uvedenými v tovární servisní dokumentaci.

R	810, 811, 812,	20, 3.2.1.200	23.22.21	25, 4.24,	26, 27,	101, 102, 103,	104, 105, 106,	107, 203.204, 106, 205, 109, 206, 202, 10.201, 202, 208, 111, 112
R	303, 304, 302, 305,	301, 306, 601, 48,	610, 602, 309, 603, 604, 605, 30, 606, 31, 607, 608, 314, 35, 36, 317, 609, 318, 24, 319,	329, 321, 322,	324, 323,	325, 326,	327, 320,	311, 312, 502, 503, 454, 0130, 501, 25, 40
C	803, 20.1, 1804, 22.21,	23, 802, 25, 9.801, 24,	27, 705, 26, 10.2,	30, 29, 28, 3.	31, 11, 32,	34, 7.33, 13.6, 4.8, 5.1, 35, 38, 12, 36, 37,	39, 40,	101, 102, 103,
C	301, 303, 302,	601, 604, 603,	602, 605, 305, 607a,	606, 306,	309, 310,	311, 312, 313,	315, 608a, 607c, 608c, 607b, 608b, 316, 317, 318,	319, 320, 321,
L	20.21, 22, 22, 2a, 3a, 23, 2b, 4b, 3b, 24, 1a, 1b, 1c, 1d, 71, 25, 26, 5a, 7a, 6a, 30, 7b, 5b, 6b, 8,	27, 10a, 11a, 9a, 27a, 10b, 11b, 9b, 28,	29, 12, 14, 13,	30,	32, 31, 33,	302,	100, 101, 102, 103,	104, 105, 201, 202, 106, 107,

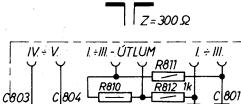
AF239,

AF139(ON152),

AF139(ON151),

OC170,

GA201, C

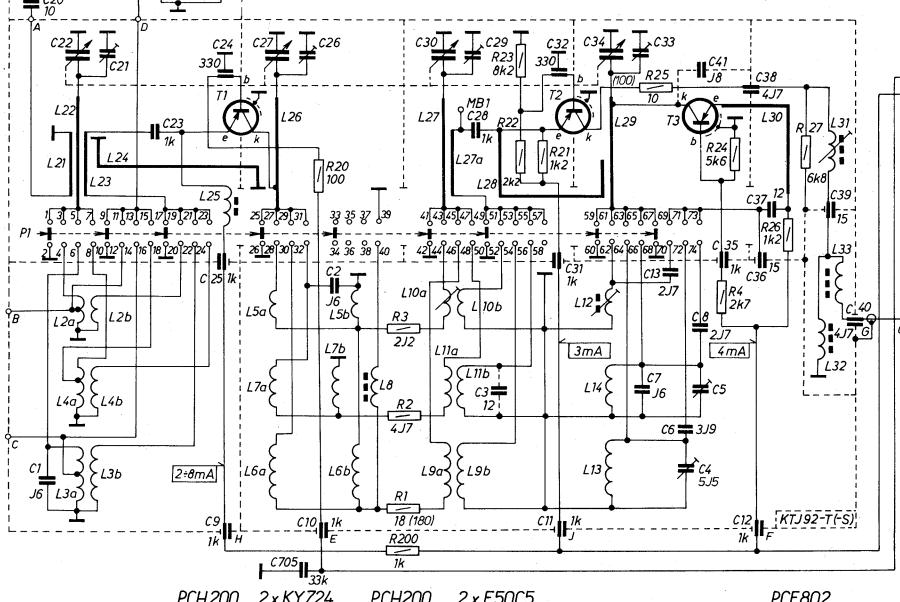

PŘEPÍNAČ KÁNÁLOVÉHO VOLÍČE P1

POLOHA	TELEV. PÁSMO	SPOJU SE KONTAKTY
1.	IV - V.	1-2, 9-10, 17-18, 25-26, 33-34, 41-42, 49-50, 59-60, 67-68,
2.	III.	3-4, 11-12, 19-20, 27-28, 35-36, 43-44, 51-52, 61-62, 69-70,
3.	I.	5-6, 13-14, 21-22, 29-30, 37-38, 45-46, 53-54, 63-64, 71-72,
4.	II.	7-8, 15-16, 23-24, 31-32, 39-40, 47-48, 55-56, 65-66, 73-74,
5. (MĚŘENÍ)		17-18, 57-58, 67-68,

TLAČÍTKOVÝ PŘEPÍNAČ P2

OZNAČENÍ	STISKNUTÍM SESPOJÍ
~ P2	2 - 3, 5 - 6,

EF183

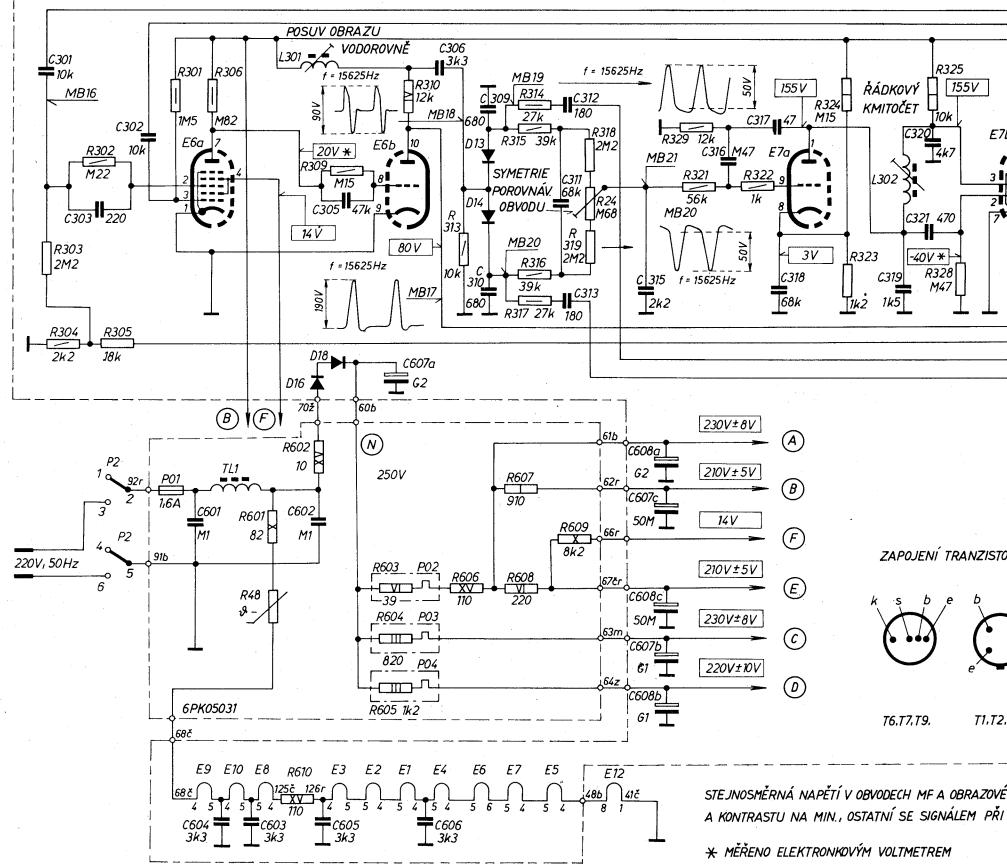
EF80

OMF2

OMF3

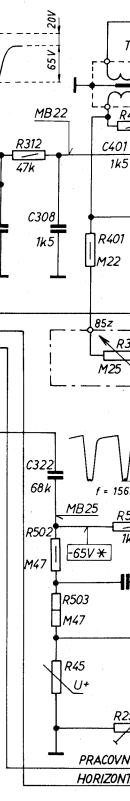
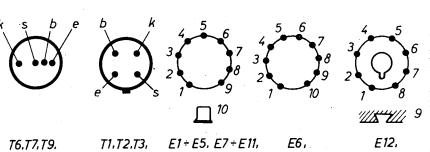
PCF802

E50C5

ZAPojení tranzistorů

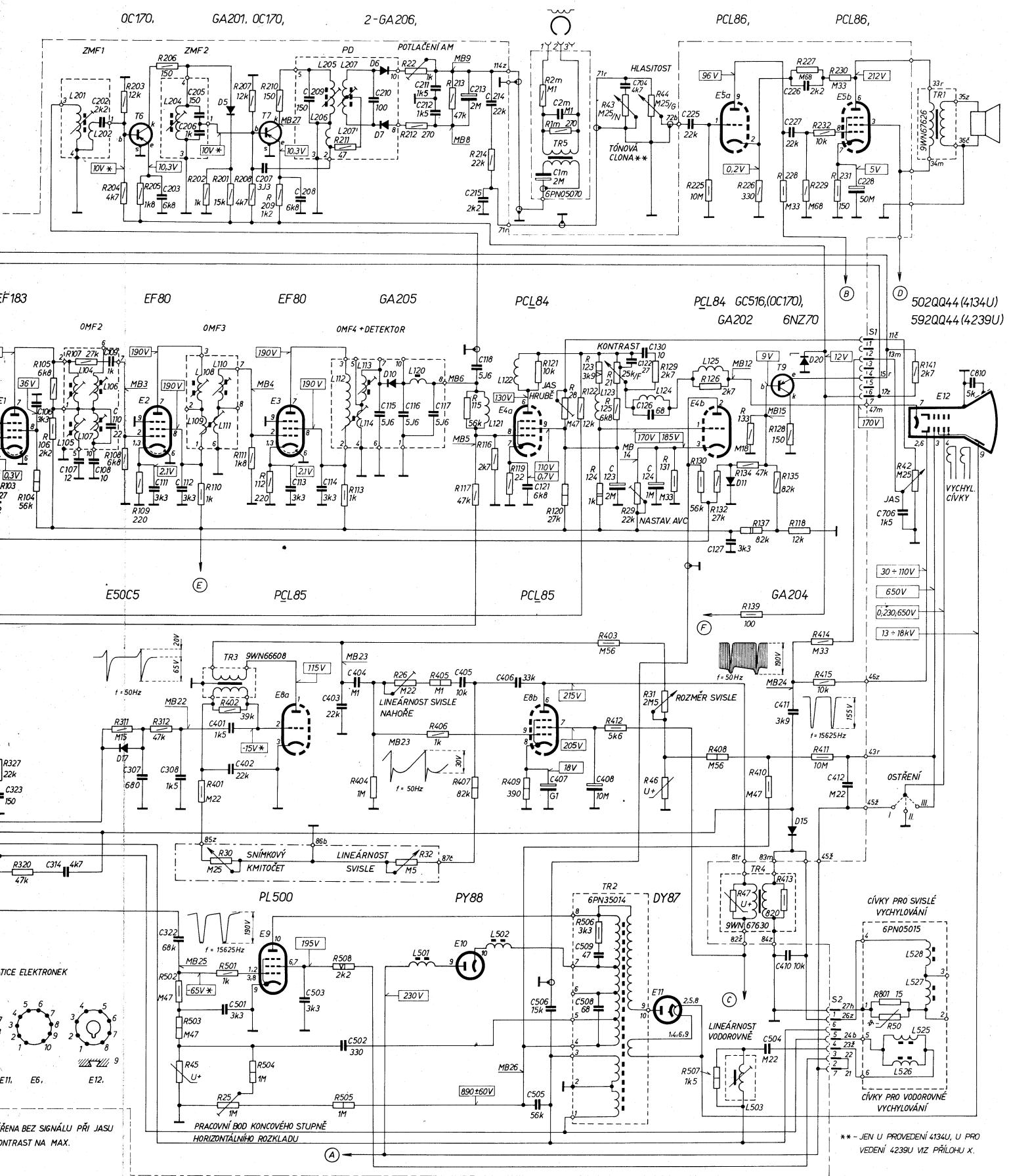
PATICE ELEKTRONEK

STEJNOSMRNÁ NAPĚTÍ V OBVEDECH MF A OBRAZOVÉHO ZESILOVAČE MĚŘENA BEZ SIGNÁLU PŘI JASU A KONTRASTU NA MIN., OSTATNÍ SE SIGNÁLEM PŘI I_{K0} = 100µA, KONTRAST NA MAX.

* MĚŘENO ELEKTRONOVÝM VOLTMETREM

IX. Zapojení televizních přijímačů 4134U „ORAVA 134“ a 4239U „ORAVA 239“ (první prověření)

03,	104,105,106,	107,	203,204,108,205,109,206,	202,110,201,207,208,111,112,210,	209,	211,113,	22,212,	213,115,117,214,116,	119,121,	2m,1m,	28,120,122,123,124,21,125,43,29,44,129,131,130,225,126,132,134,137,133,226,228,151,28,227,229,118,232,230,231,	141,42,									
320,			311,	312,	502,503,45,401,30,501,25,402,504,	508,505,	404,	26,32,	405,406,	407,	409,	506,403,412,	31,46,	507,408,47,	139,410,43,	414,415,411,	801,50,				
	106,	107,	108,202,110,109,	111,203,	112,205,206,	207,113,	208,	209,114,	210,	115,	116,	211,212,117,	213,118,215,214,	121,	1m,2m,	123,704,122,130,126,124,225,	127,	227,226,	226,	706,	810,
			314,	307,	322,308,	501,401,402,	503,	403,502,404,	405,	406,505,	506,407,	408,509,508,					504,40,411,412,				
	104,105,	201,202,106,107,		204,108,109,110,111,TR3,		205,206,207,207,	112,113,114,	120,501,	121,	502,122,	TR5	123,	TR2,124,		125,	503,TR4,			525,526,528,527,	TR1,	

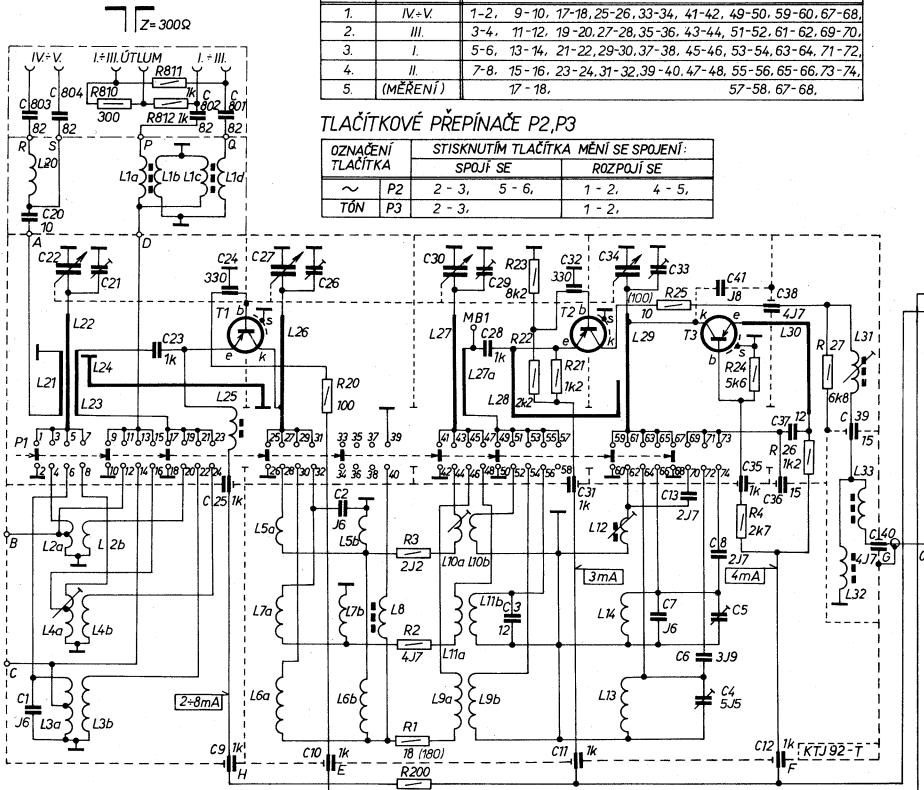
** - JEN U PROVEDENÍ 4134U, U PRO
VEDENÍ 4239U VIZ PŘÍLOHU X.

<i>R</i>	810,	811,812,	20,	3,2,1,200,	23,22,21,	25,	4,24,	26,	27	1s,	2s,	3s,	101,102,103,	104,105,106,	107,	204,108,205,109,206,110,203,202,207,				
<i>R</i>	303,304,302,305,	301,	306,	501,48,	510,602,309,603,604,605,310,605,313,607,608,314,315,316,317,609,318,24,319,	329,321,322,		324,323,		325,	328,	326,		327,320,		311,	312,	502,503,45,450,1,30,		
<i>C</i>	803,201,804,22,21,	23,	802,25,9,801,24,	27,77,25,26,10,	30,	29,28,3,	31,11,32,	34,	7,30,	13,6,4,8,5,41,35,38,12,36,37,	39,	40,	101,102,103,1s,3s,2s,105,104,5,s,6s,	7s,	8s,106,	107,	108,202,110,109,	111,203,112,205,206,		
<i>C</i>	301,	303,	302,	601,604,	603,	602,605,305,607a,	606,306,	309,310,	311,312,313,	315,608a,607b,608c,607b,608b,	316,317,318,		319,320,321,		323,		314,	307,	322,308,	501,401,402,
<i>L</i>	20,21,22,4,3,2,22,23,26,4b,36,24,1,6,1,7d,11,25,26,5a,7,6,60,	301,7b,5b,6b,6b,	27,10,10,9a,27,10,b,9b,9b,	28,	29,12,14,13,		30,		32,31,33,	302,	1s,		100,101,102,103,	2s,	2s,3s,	4s,	104,105,201,202,106,107,	204,108,109,110,111,TR,		

AF239

AF139(ON152) AF139(ON151)

PŘEPÍNAČ KANÁLOVÉHO VOLIČE P1

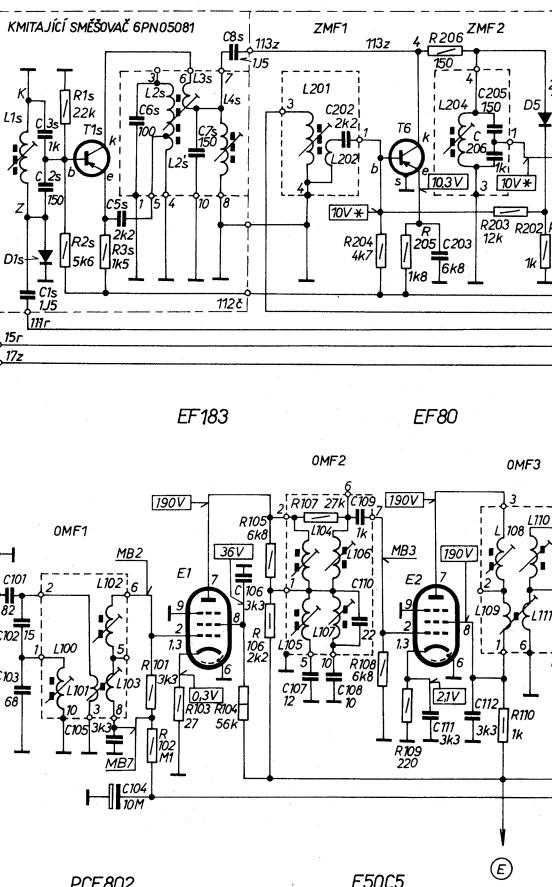
PCH200 2 x KY704 PCH200 2 x E5005

PCE802

PCE802

E5005

E

EF183

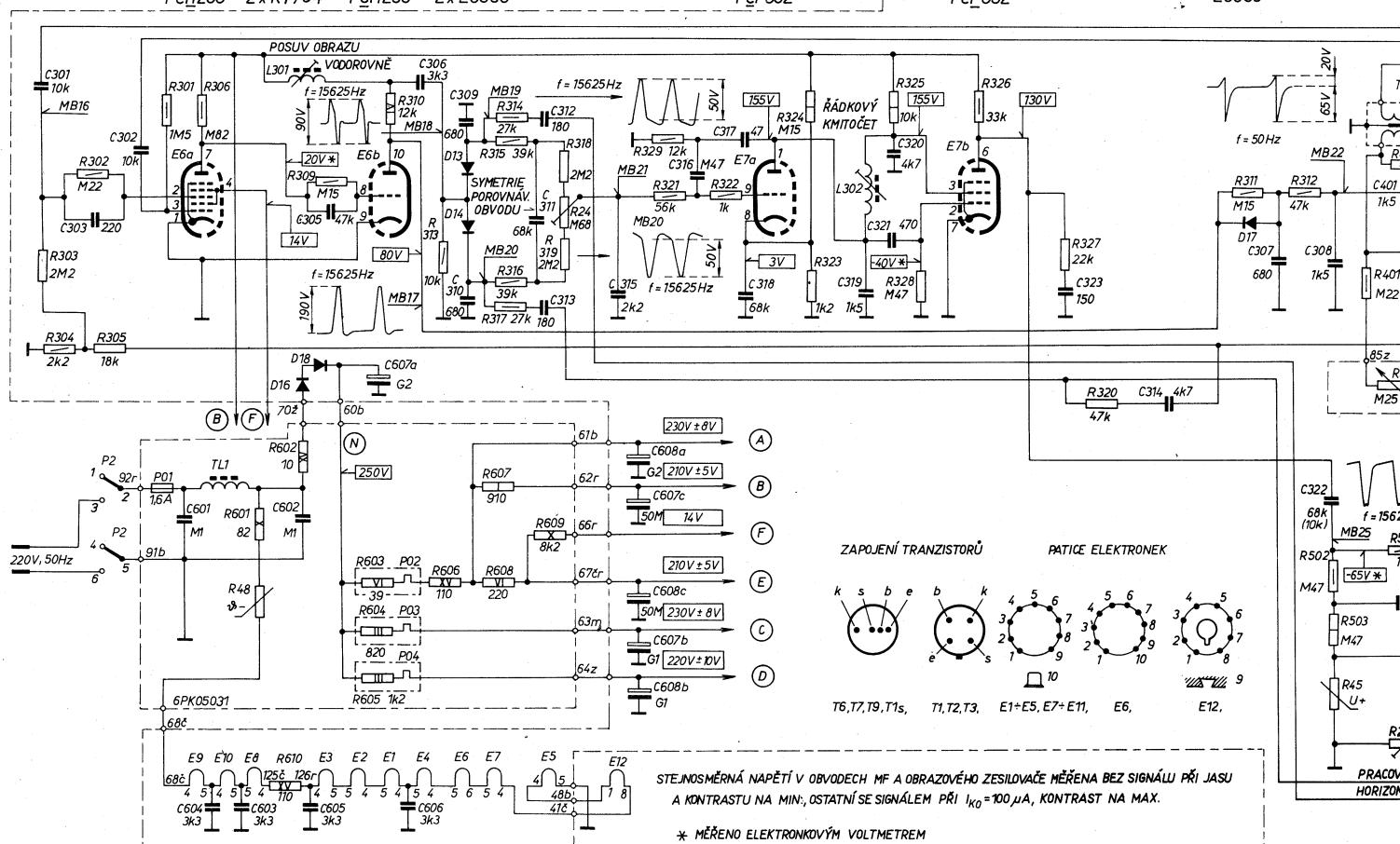
EF80

OMF2

0MF

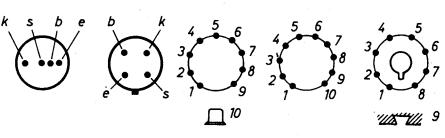
2

0MF

k s b e b k / 5 ε 5 6

PATICE ELEKTRONEK

TEJNOSENĚRNÁ NAPĚTÍ V OBVEDECH MF A OBRAZOVÉHO ZESILovače MĚŘENA BEZ SIGNÁLU PŘI JASU A KONTRASTU NA MIN.; OSTATNÍ SE SIGNÁLEM PŘI $I_{DSS} = 100 \mu A$, KONTRAST NA MAX.

* MĚŘENO ELEKTRONKOVÝM VOLTMETREM

X. Zapojení televizních přijímačů 4230U „ORAVA 230“ a 4239U-a „ORAVA 239“ (poslední provedení)

